

Kotilaisten suku

Kotilaisten Sukuseura ry:n jäsenlehti. Yhdeksäs vuosikerta. Numero 1/2005

Ylä-Savon Kotilaiset loivat tapaamisperinnettä
Taipaleen Kirman kyläpirtillä

Säteilevä kesä ja sukulaiset yhdessä

"Kyllähän historian ja juuriensa tunteminen on tärkeää, mutta elävien sukulaisten tapaaminen on hauskempaa", kirjoitti Leo Kotilainen Ylä-Savon Kotilaisten vieraskirjaan Kirman kylätalolla viime kesäkuussa.

Auringon paistetta, iloisia ihmisiä, jälleennäkemisiä, puheen pulputusta, innostuneisuutta, uusien sukulaisten löytymistä, maistuvaa ruokaa, lähisukulaisuuden tunnetta. Ajattelin tässä kertoa kesäkuisesta vierailustamme Ylä-Savon Kotilaisten kesätapaamiseen Taipaleen Kirman Kylätalolla lähellä Iisalmea. Sana "vierailu" ei tunnu oikealta. Me olimme "mukana" emmekä vieraina, vaikka Kivijärven sukuhaaraan kulunkin.

Läheisyyden tunne oli päällimmäisenä. Useita läheisiä sukuhaaroja ja sukupolvia samassa tilaisuudessa. Sitä ilmapiiriä ei voi kokea isoissa koko sukuseuran tapahtumissa.

Päivä oli onnistunut ja siitä jäi ajateltavaa kotimatkallemme.

Ilmielin soisi saman kokemuksen muillekin sukulaisille paikallisissa sukutapaamisissa.

Niiden paras antia on juuri lähisukulaisuuden tunne. Tapahtuma

kokoaa yhteen kaukanakin asuvia sukulaisia juurilleen edes hetkeksi.

Tapahtuman ohjelmasta huolta kantaville voi vain todeta, että niin kuin sukuseuran tarkoitus on tietojen kerääminen suvusta ja tiedon jakaminen, niin se on paikallisessakin tapahtumassa. Suvun lähipiiriä koskevan pienenkin tiedon palasen esittäminen antaa tapahtumalle tarkoituksen.

Sitten vain pitää muistaa lähettää tapaamisessa esitetty aineisto Kotilaisten sukuseuran kotisivul-

le. Kun lähetät aineistoa kotisivun pitäjälle, on hyvä nimetä, mihin sukuhaaraan aineisto liittyy.

"Tavallinen sukulainen" – sinua tarvitaan!

Niin – onhan minulla sinulle, hyvä sukulainen toinenkin asia. Nimittäin tavallisen sukulaisen osallistuminen sukuseuran arjen toimintaan.

Kotilaisten sukuseura on ylittänyt 50 ikävuoden kypsän rajan. Ja nimenomaan sukuseuran toiminta on nitonut ympäri Suomea asuvat sukuhaarat yhdeksi voimakkaaksi Kotilaisten suvuksi.

Varsinaista toimintaa sukuseurassa on kehittänyt suhteellisen pieni ryhmä aktiivisia sukulaisia. Heidän talkootyönsä arvo vain vahvistuu tulevaisuudessa. Paras palkkio heille on muiden sukulaisen osallistumisen järjestettyihin tilaisuuksiin.

Osallistuminen osoittaa, että sukuseuratyötä tarvitaan.

Mitä tavallisen, työnsä parissa ahertavan tai eläkkeellä olevan Kotilaisen pitäisi ajatella omasta osuudestaan sukuseurassa: työ ja perhe tuntuvat vievän kaiken ajan, eläkeläisen askelkin jo lyhentyy. Onko minulla mitään annettavaa tai saanko minä seuralta jotakin minua kiinnostavaa?

Ilolla voin kuitenkin todeta, että tavallisen sukulaisen mahdollisuus osallistua seuran toimintaan otti merkittävän askeleen, kun sukuseuran kotisivut avattiin

Niin että näitä kolmea asiaa minä nyt tarkoitan:

1. Paikallisia sukutapaamisia kannattaa järjestää pienenkin sukuun liittyvän tiedonpalasen esittelemistä varten. Tapaamisia varten ei tarvita paikallista sukukerhoa. Jo sukulaisuus riittää.
2. Jo mukanaolo toisten sukulaisen järjestämässä tilaisuudessa on tärkeä tuki seuran työlle.
3. Ehdotuksia sukuhaarojen nimiksi tarvitaan. Ne pyydetään lähettämään sihteerillemme Helena Pättiniemelle, jonka yhteystiedot ovat ohessa sivulla 3.

internetissä. Kaikenlainen sukuun liittyvä kirjallinen aineisto voidaan laittaa historiasivuille toisten sukulaisten tiedoksi ja sukututkimuksen käyttöön. Se on ehkä tärkeintä osallistumista, mitä itse kukin meistä voi suvun hyväksi tehdä.

Minkä nimiseen sukuhaaraan kuulut?

Aineisto ryhmitellään historiasivulla sukuhaaroittain. Sukuhaaroillamme ei kuitenkaan ole vahvistettuja yleisesti tunnettuja nimiä. Jotkut nimet kuitenkin on otettava käyttöön jotta aineisto voidaan ryhmitellä.

Tiedossamme olevia vakiintuneita sukuhaaran nimiä ovat Kivijärven Kotilaiset, Ylä-Savon Kotilaiset, Pielisjärven Kotilaiset ja Heinäveden Kotilaiset.

Johtokunnan olisi hyvä saada tietää, pitäisikö vielä ottaa käyttöön esimerkiksi Kuopion, Joensuu, Mikkelin seudun, Hämeen tai Pohjanmaan Kotilaiset. Voisimme sitten vahvistaa kokouspöytäkirjaan käyttöön otettavat nimet. Sukuhaarojen nimiä voidaan myöhemminkin lisätä. ❖

**Terveisin
Leo Juliuksen poika**

Kotilaisten sukuseura ry:n johtokunta

Puheenjohtaja
Leo Kotilainen
Kivijärven sukuhaara
Kauppatie 76C20
44590 Vuorilahti
p. 014-537 212
leo.kotilainen@luukku.com

Taloudenhoitaja
Anneli Wallenius
Pielisjärven sukuhaara
Sinkuja 1 C
01620 Vantaa
p. 09-878 18 90

Johtokunnan jäsen
Riitta Kotilainen
Heinäveden sukuhaara
Isoäidinkuja 3 as 1
10650 Tammisaari
p. 040 507 23 47
riittaskotilainen@surfnet.fi

Johtokunnan jäsen
Anja Sahrakorpi
Iisalmen sukuhaara
Koivikkotie 20 F
00630 Helsinki
p. 09-724 23 12
anjahsahrakorpi@hotmail.com

Johtokunnan jäsen
Aarre Kotilainen
Kivijärven sukuhaara
Kiertokatu 21
57230 Savonlinna
p. 040 553 89 36

Sihteeri
Helena Pättiniemi
Pielisjärven sukuhaara
Haukilahdenkuja 3 C 40
00550 Helsinki
p. 09-773 16 19
ph.pattiniemi@pp.inet.fi

Johtokunnan jäsen
Mikko Kotilainen
Kivijärven sukuhaara
Rasilantie 280
43300 Kannonkoski
p. 014-486 623

Päätoimittaja, osoitteet
Lauri Kotilainen
Pielisjärven sukuhaara
Rovastintie 2-4 B 10
03400 Vihti
p. 040 548 38 20
lauri@kotilaiset.com

Johtokunnan jäsen
Riitta Kitkiöjoki
Iisalmen sukuhaara
Hellantintie 21
95700 Pello
p. 040 706 39 70
erkki.kitkiöjoki@pp.inet.fi

Internet-ylläpito
Ismo Kotilainen
Kivijärven sukuhaara
Ilvestie 4
17500 Padasjoki
p. 044 021 06 65
ismo.kotilainen@pp.inet.fi

Muutitko?

■ Jos osoitteesi muuttuu, tai jos saat lähetykset väärällä nimellä tai osoitteella, muista ilmoittaa siitä! Mieluiten postikortilla: Lauri Kotilainen, Rovastintie 2-4 B 10 03400 Vihti, sähköpostilla: lauri@kotilaiset.com tai puhelimella: 040 548 38 20 Ilmoita nimesi sekä vanha ja uusi osoiteesi. Viisinumeroinen jäsennumero lehden takakannen osoitelapusta auttaa parhaiten kohdistamaan muutoksen oikeaan henkilöön. Meitä on näet monia samannimisiä!

■ Näin liityt Kotilaisten sukuseura ry:n jäseneksi

Kotilaisten sukuseuran jäseneksi pääsee jokainen Kotilaisten sukuun kuuluva, joka isän tai äidin puolelta polveutuu Kotilaisista, tai joka on tai on ollut naimisissa sukuun kuuluvan tai siitä polveutuvan henkilön kanssa.

Jäseneksi voit liittyä ilmoittamalla henkilötietosi ja osoitteesi Lauri Kotilaiselle sähköpostilla lauri@kotilaiset.com tai postikortilla: Lauri Kotilainen, Rovastintie 2-4 B 10, 03400 Vihti, puh. 040 54838 20. Jos olet saanut tämän lehden omalla nimelläsi ja osoitteellasi, riittää kun maksat jäsenmaksun lehden välissä olevalla pankkisiirroilla.

Jäsenmaksu koko 3-vuotiskaudelta 2004–2006 on 18 euroa. Se maksetaan tilille 127930-507455. Kun maksat, käytä ehdottomasti pankkisiirroissa (ja lehden osoitetarrassa) näkyvää viitenumeroa, sillä mikään muu tieto kuin maksajan viitenumero ei välity maksun saajalle.

Anneli Wallenius

Aidosti lähellä ihmistä

KANNONKOSKEN
OSUUSPANKKI

**OLET LÄMIPÄSTI TERVETULLUT
ASIOIMAAN PANKKIIMME!**

**Kannonkosken Osuuspankki
Toritie 3 A, 43300 Kannonkoski
014-451 111**

■ Ylä-Savon sukulaiset loivat tapaamisperinnettä

Kotilaiset koolla Kirman kyläpirtillä

Kolmisenkymmentä Kotilaista oli koolla yhdestoista kesäkuuta taipaleen Kirman kyläpirtillä, Iisalmen liepeillä.

Riitta Kitkiöjoki

Runnilla ja Iisalmissa viime vuonna pidetty juhlakokous antoi yläsavolaisille uutta innostusta tutustua ja pitää yhteyttä sukulaisiin. Niinpä päätettiin kokoontua yhteen vuosittain.

Seuraava tapaaminen on 5. elokuuta 2006 Marjatta ja Lasse Kotilaisen luona Vehmersalmen Litmaniemessä. Panehan allakkaasi! ❖

Marjatta ja Lasse Kotilainen Kuopiosta toivottivat sukulaiset sydämellisesti tervetulleeksi kesäpaikkaansa Vehmersalmen Litmaniemeen 5. elokuuta 2006.

Seppo Kotilainen toivotti tervetulleiksi sukulaiset läheltä ja kaukaa.

Ylä-Savossa kun oltiin, kääntyivät vääräleukajutut lopulta Imppa Ryynäseen. Kun Kuopion poliisi kehotti hevosensa väärin pysäköinyttä Impmaa että "tuo hevonen pitäsi keäntee", Imppa vastasi että "antaa vuan olla karvanen puolj peälläpäin".

Riitan kansioon keräämät kellastuneet lehtileikkeet Kotilaisista vuosikymmenten varrelta kiinnostivat kovasti. Suvun tarinat pitää tallettaa!

Vehmersalmen Litmaniemäki on lähellä kartan oikeata alakulmaa. Tarkempi ajo-ohje 5.8.2006 tapaamista varten kannattaa kysyä Lasse Kotilaiselta puhelimella 040 820 0542 samalla kun ilmoittaudut.

Tilaa nyt itsellesi tai lahjaksi kiehtova kirja **Kotilaisten sukuseura 50 vuotta**

Yksissä kansissa koko Kotilaisten sukuseuran kiehtova tarina Heinävedeltä 1954 Iisalmeen 2004.

Miten kaikki alkoi Kotilanmäellä 50 vuotta sitten?

Miten majoitettiin ja ruokittiin 112 vierasta ilman hotellia?

Sukukokousten ketju: Heinävesi, Kuopio, Helsinki, Kivijärvi, Lappeenranta, Nurmes, Kannonkoski, Lieksa, Leppävirta, Rauma, Lahti, Vantaa, Savonlinna, Iisalmi...

Mikä oli miehiään Suku-Otto, sukuseuramme perustaja? Miksi Otto kasvatti parnan satavuotiaana?

Millaista viestiä Otto "salakuljetti" kolmion ja kepin mukana?

Miten syntyivät sukukerhot pääkaupunkiseudulle, Heinävedelle,

Kivijärvelle, Pielisjärvelle?

Miten rakennettiin Jennynkallion sukumuseo?

Mikä on Kotilaisten musikaalisuuden salaisuus? Säveltäjä-Otto ja

Kotilaisten musiikkisuku. Miten syntyi Kotilaisten sukumarssi,

entä Kotilaisten suku -lehti?

Ruotsin kuningas ja Kelvän Matti Kotilaisen sankarillisen traaginen elämä. Sukuseura 2000-luvulla - Kotilaiset internetissä. Ja paljon muuta!

Kotilaisten sukuseura 50 vuotta

128 suurikokoista sivua, 140 kuvaa. Tilaushinta 1 kirja vain 15 euroa + lähetyskulut 5 euroa. Kaksi tai useampi kirja yksillä lähetyskuluilla. Neljän kirjan tilaajalle viides kirja kaupan päälle! Lasku tulee lähetyksen mukana.

Tilaa sukuseuran KULLATTU RINTAMERKKI

Iisalmessa esitelty Kotilaisten suvun tunnus riippuvine nuottiavaimineen.

Kullattua puhdasta hopeaa, sopii kaikkiin asuihin sekä naisten että miesten käyttöön.

Hinta 12 euroa + lähetyskulut 4 euroa, useampi merkki samoilla lähetyskuluilla. Lasku lähetyksen mukana. Kirjatilauksen yhteydessä lähetämme merkin ilman eri lähetyskuluja.

Tilaa kirjat ja merkit postikortilla:

Kotilaisten sukuseura, Anneli Wallenius,

Sinikuja 1 C, 01620 Vantaa

tai netistä: www.kotilaistensukuseura.fi (Ei puhelintilauksia!)

Luotettava vesihuollon ja ympäristötekniikan rakentaja

VESIHUOLTOTEKNIikka KOTILAINEN KY

Kiurunkatu 11

57230 SAVONLINNA

Puh. (015) 259 321

Aarre Kotilainen, 040 553 8936

■ Väinö Aleksanteri Kotilainen 1887–1959

Vuorineuvos, eversti, pääjohtaja, ministeri

Asianajaja, vt. pormestari, jääkärien värvöyksen toinen pääasiamies, suojeluskuntapiirin päällikkö, esikuntapäällikkö, suojeluskuntajärjestön organisoineen asetuskomitean puheenjohtaja, apulaistoimitusjohtaja, toimitusjohtaja, pääjohtaja, vuorineuvos, eversti, Itä-Karjalan sotilashallintoalueen komentaja, kauppa- ja teollisuusministeri, puolustusministeri, kansanhuoltoministeri... Harvaan ihmiseen on elämänsä aikana luotettu niin paljon kuin Väinö Aleksanteri Kotilaiseen. Eikä Väinö pettänyt luottamusta.

Enso-Gutzeit Oy:n historia nimittää vuosia 1924–1945 V. A. Kotilaisen kaudeksi. Kirjan mukaan Väinö oli asiallinen ja tarkka, ystävällinen ja sitkeä johtaja, sekä hyvä organisaattori. Hänen johdollaan Ensosta kasvoi valtava metsäteollisuusyhtiö.

Leo Kotilainen

Koko työikänsä Väinö Kotilainen joutui elämään suurten yhteiskunnallisten muutosten keskellä. Hänen elämäntyönsä palveli merkittävällä tavalla nuoren itsenäisen Suomen selviytymistä alkuvuosikymmenien koettelemuksista.

Itsenäistyvän Suomen aamunsarastuksessa

Väinö valmistui tuomariksi 1911. Sen jälkeen hän toimi asianajajana Mikkelissä ja oli Mikkelin vt. pormestarinakin vuosina 1913–15. Hänellä oli siis kunnollinen ammatti ja toimeentulo jo autonomian aikana.

Henkilökohtaisista riskeistä huolimatta hänen toimintansa päämäärä oli itsenäinen Suomi. Hän toimi ansiokkaasti itsenäisyyttä ajavien aktivistien riveissä, muun muassa jääkärien värvöyksen toisena pääasiamiehenä.

Vapaussodassa hänen tehtävänsä oli aluksi Mikkelin suojeluskuntapiirin päällikkö ja myöhemmin valkoisten päämajassa kenraali Walldenin esikuntapäällikkö.

Suojeluskuntajärjestöä luomassa

Sodan jälkeen heinäkuussa 1918 Jyväskylässä pidettiin Viitasaaren suojeluskunnan aloitteesta valtakunnallinen suojeluskuntien kokous. Sen tarkoituksena oli muodostaa Suojeluskuntajärjestö. Sitähän ei silloin vielä ollut olemassa vaikka lähes koko maahan oli perustettu erillisiä paikkakunta-kohtaisia suojeluskuntia jo vuodesta 1905 alkaen.

Väinö toimi valtion johdon asettaman suojeluskuntatoimintaa kehittävän komitean puheenjohtajana. Hän osallistui valtion edustajana Jyväskylän kokoukseen. Hän toppuutteli innokkaimpia kokousedustajia ja ohjaili kokouksen kulkua omilla puheenvuoroillaan toteuttamiskelpoisempiin päätöksiin.

Kokouksen jälkeen Väinö jatkoi suojeluskuntajärjestöä koskevan asetuskomitean puheenjohtajana. Komitean työn tuloksena säädettiin asetus Suojeluskunnista helmikuussa 1919. Asetus loi pohjan ja edellytykset Suojeluskunnille kouluttaa sotien välillä pääosan Suomen armeijan reservin johtajista ja merkittävän määrän myös miehistöä.

Puunjalostusteollisuuden johtopaikoilla

Valkoisten päämajassa Väinö tutustui moniin silloisiin metsäteollisuuden johtajiin. Ehkä juuri sen seurauksena hänet kutsuttiin Kajaanin Puutavara Oy:n apulaistoimitusjohtajaksi 1919 ja myöhemmin toimitusjohtajaksi. Hän toimi yhtiössä vuoteen 1924, jolloin hänelle tarjottiin Enso-Gutzeitin johtajan tointa.

Enso-Gutzeit Oy:n historia puhuu V. A. Kotilaisen kaudesta vuosina 1924–1945. Kirja kertoo, että suuren liikkeen johtajana Väinö oli asiallinen ja tarkka. Hän oli erityisen hyvä organisaattori, joka sai laajalle levinneen ja vaikeasti johdettavan yhtiön eri osat toimimaan keskenään harmonisesti. Hän oli johtajana ystävällinen ja sitkeä.

Väinö ei ollut pelätty johtaja, vaan hänellä oli neuvottelukykä. Hän tuli hyvin toimeen myös sosialistien kanssa 30-luvulla. Nämä olivat usein tukemasakin Väinöä yhtiön asioissa.

Enso-Gutzeit oli valtioenemmistöinen yhtiö. Sen hallinnossa vilisi tunnettuja valtiojohdon henkilöitä; muun muassa A. K. Cajander, Juho Niukka-

nen, Kyösti Kallio, Lauri Kristian Relander, P. E. Svinhufvud ja Väinö Tanner. Toimitusjohtajana voi olla vain henkilö, joka nauttii edellä mainittujen luottamusta, ja Väinö nautti luottamusta.

Väinön johdolla Ensosta kasvoi valtava metsäteollisuusyhtiö. Hänen aikanaan rakennettiin ja ostettiin lukuisia selluloosatehtaita, ja aloitettiin metsäkemian teollisuus. Yhtiöstä tuli Suomen suurin pahvin ja kartongin valmistaja. Lisäksi rakennettiin voimalaitoksia, hankittiin kymmeniä suuria sahoja ja runsaasti maaomaisuutta. Puun hankintaa kehitettiin, ja yhtiölle luotiin oma laivasto omassa laivaveistämössä. Väinö Kotilaisen johtajakaudella yhtiön taloudellinen tulos parani moninkertaiseksi.

Sotien jälkeen Väinö otti vielä vastaan Rauma-Repolan hallituksen puheenjohtajuuden vuonna 1952 ja hoiti sitä kuolemaansa 1959 saakka.

Suomen itsenäisyys vaakalaudalla

Kolme viikkoa ennen Talvisodan alkamista Väinö astui jälleen koko kansakunnan palvelukseen. Mannerheimin alaisuuteen perustettiin kolmen henkilön sotavarusteneuvosto 6. 11. 1939. Sen jäseniksi määrättiin kenraalimajuri Wallden, Enso-Gutzeitin toimitusjohtaja V. A. Kotilainen ja Tampellan johtaja L. Helenius

Sotavarusteneuvoston toiminta keskittyi kotimaisen tuotannon järjestämiseen ja kiirehtimiseen. Valtakunnan johdon päätökset perustuivat näiden kolmen miehen selvityksiin teollisuuden osalta.

Väinö nimitettiin kauppa- ja teollisuusministeriksi ja samalla toiseksi puolustusministeriksi uuteen Rytiin johtamaan hallitukseen. Neuvoston tehtävät siirtyivät Väinön mukana, kun hänen alakseen hallituksen työnjaossa tuli ”varusteluministerin” tehtävä.

Arestia everstille

Tärkeintä oli huolehtia kotimaisen varustelu-teollisuuden tehokkaasta käynnissä pitämisestä ja yleensä ase- ja ammushankintojen kiirehtimisestä.

Näin muodostui se sisäpiiri, joka tulevana kuukausina päätti Suomen ulkomaisista sotatarvikehankinnoista. Siihen kuuluivat pääministeri Ryti, ministeri Kotilainen ja kenraali Grandell apulaisineen. Materiaalia hankittiin ympäri maapalloa: Kiinasta, Argentiinasta ja Yhdysvalloista ja lähes kaikista merkittävistä Euroopan maista.

Rauhanteon jälkeen Väinö nimitettiin uudelleen kauppa- ja teollisuusministeriksi, ja elokuussa 1940 hänet nimitettiin tärkeään kansanhuoltoministerin tehtävään J. W. Rangellin hallitukseen.

Kansanhuollon mittasuhteet olivat valtavat: 400 000 karjalaista oli kansanhuollon varassa. Satojen tuhansien, rintamalla olleiden sotilaiden perheiden toimeentulo perustui suurelta osin kasanhuoltoon.

Teollisuustuotanto pyöri sotavaruste-neuvoston ja Väinön ministerikauden linjausten pohjalta.

Itä-Karjalan sotilashallintoalueen komentajaksi

Ilmeisesti juuri kansanhuollon asian-tuntemuksen tähden Väinö määrättiin järjestämään Itä-Karjalan siviiliväestön elämä sodan alettua uudelleen kesällä 1941. Heimoaateenkin innoittamana karjalaisten olot haluttiin saada samankaltaisiksi kuin Suomessa.

Väinö oli sopiva henkilö Karjalan hallintoon myös siksi, että hän oli ollut mukana jo 1919 auttamassa Aunuksen vapauttamisessa, joka retki kylläkin epäonnistui. Väinöstä tuli ensimmäinen Itä-Karjalan sotilashallintoalueen komentaja.

Itä-Karjalassa oli kyse työskentelemisestä sotatoimialueella. Venäläiset pystyivät aikaansaamaan monenlaista vahinkoa alueella, vaikka rintamat olivatkin työnnetty kauemmaksi itään.

Venäläisillä oli paljon vakoilijoita siviiliasukkaiden keskuudessa. Suomalaisten turvallisuuden tähden kan-

■ Sotaylioikeus päätti 10. maaliskuuta 1949 rangaista eversti, vuorineuvos Väinö Aleksanteri Kotilaista 30 vuorokaudella arestia. Päätös koski Väinön toimintaa Itä-Karjalan sotilashallintoalueen ensimmäisenä komentajana ja järjestelmän käynnistäjänä vuosina 1941–42. Syytteen sisällön ydin liittyi venäläisten siviilien muita kansallisuuksia huonompaan asemaan kyseisellä alueella.

Myöhemmin rangaistus kumottiin aiheettomana. Määrätty rangaistus ker-tookin enemmän sodan jälkeisestä poliittisesta ilmapiiristä. Silloin aikaisempi isänmaan hyväksi tehty arvokas työ muuttui rasitteeksi, jopa rangaistavaksi, kuten kävi Väinönkin kohdalla.

sallisuudeltaan venäläisiin kuuluvat internoitiiin vartioituille leireille.

Muulle väestölle järjestettiin mahdollisuuksien mukaan Suomea muistuttavat olot, mukaan luettuna koululaitos.

Kova puute elintarvikkeista koko Suomessa johti siihen, että varsinkin leireillä oli muita vähemmän ruokaa. Se johti sairauksiin ja kuolemantapauksiin varsinkin vuonna 1942. Väinö turhautui siviilihallinnon johtamiseen ja luopui komentajan tehtävästä 1942. Vähemmän sitovassa Itä-Karjalan sotilashallintoalueen tarkastajan tehtävässä hän toimi sodan loppuun saakka. Samalla hän jälleen hoiti Enso-Gutzeitin pääjohtajan tehtävää vuoteen 1945.

Vuonna 1944 Väinö Kotilainen joutui itse lähtemään pakolaiseksi Ruotsiin lähinnä venäläisten pelossa, jotka olivat määrävässä asemassa Valvontakomissiossa. Väinö palasi takaisin Suomeen Valvontakomission lähdettyä 1947.

Venäläisten muita huonompi kohtelu Itä-Karjalassa pantiin Väinön syyksi, ja hän joutui satoaiokeuteen 1949 yllä mainituin seurauksin.

Mies paikallaan vaikeinakin aikoina

Väinön ansioluettelo kertoo ihmisestä, joka ei ollut valmiiden polkujen kulki-ja. Ei ollut, koska ei ollut valmiita polkuja. Itsenäinen Suomi eli ensimmäiset vuosikymmenensä syntymisen tuskassa. Väinö eli elämänsä todellisessa muuttuvassa yhteiskunnassa, uudistuksien virrassa. Silloin tarvittiin kyvykkäitä edellä kulki-joita. Nykyään sanotaan, että jatkuva yhteiskunnan ja yrityselämän muutos on uusi asia, mutta Väinön piti hallita muutosta jo Suomen Suuriruhtinaskunnasta alkaen.

Mannerheim ylensi Väinön everstiksi vieläpä ilman muodollista koulutusta, vain asianomaisen työn tulosten perusteella vuonna 1942.

Väinölle uskotut laajat valtakunnalliset vastuut ja metsäteollisuuden korkeat tehtävät kertovat aikaikaisen arvostuksesta. Arvostusta osoitti myös Suomen Marsalkka Mannerheim, joka ylensi Väinön everstiksi vieläpä ilman muodollista koulutusta vain asianomaisen työn tulosten perusteella. Mannerheim antoi Väinö Kotilaiselle myös arvon mukaiset vaativat tehtävät, joita Väinö hoiti suoraan marskin alaisuudessa.

Menestyksenkäs toiminta vaikeina aikoina ja aina uusiin asioihin tarttuminen kertovat avarakatseisuudesta, monipuolisesta kyvykkyydestä ja kestävydestä kohtelemustenkin keskellä.

Edellä kirjoitettu on vain poimintoja Väinön elämän varrelta ja nekin vain kirjallisista lähteistä. Asiasta enemmän kiinnostuneen kannattaa tutustua käytettyihin lähteisiin. Nämäkin asiat osoittavat, että suvun on hyvä palauttaa mieleen Väinö Aleksanteri Kotilaisen elämäntyö. ❖

Lähteet: Kari Selen: Sarkatakkien maa, J. O. Hannula: Suomen Vapaussodan historia, Lauri Hyvämäki: Lista I, 1957, Enso Gutzeitin historia, osa II, vuodet 1924–1992, Talvisodan historia, osa IV, "Ulkomaiset hankinnat" Jatkosodan historia, osa IV Julkaisemattomat: Sota-arkisto: Sotaylioikeuden päätös 10.3.1949, V. A. Kotilaisen ansioluettelo 24.11.1930, V. A. Kotilaisen esitys Viipurin Sp:n esikunnalle 16.9.1932, V. A. Kotilaisen ilmoitus Helsingin sotilaspiirille 17.3.1941.

Väinö Aleksanteri Kotilainen 1887–1959

Syntyi Heinävedellä 1887, isä metsäpiiripäällikkö Juho Kotilainen, äiti Emmi os. Haikarinen, puoliso Elna Sivola
Lapset: Paula Elina 1914, Raina Kaarina 1917, Paavo Matti Juhani 1920
Ylioppilas Kuopion Suomalaisesta Yhteiskoulusta 1907, oikeustutkinto Helsingin yliopisto 1911, asianajaja ja tuomari Mikkelissä 1911–19, Mikkelin kaupungin vt. pormestari 1913–15, Uuden Metsätoimiston toinen pääasiamiehistä 1915–1916 (Jääkärien värvääjä Saksaan koulutukseen), Vapaussodassa Mikkelin suojeluskuntapiirin päällikkö 1918 ja myöhemmin valkoisten päämajan esikuntapäällikkö, Suojeluskuntajärjestön valtakunnallisen valmistelukomitean puheenjohtaja 1918
Suojeluskuntia koskevan asetuskomitean puheenjohtaja 1918–19

Kajaanin Puutavara Oy:n toimitusjohtaja 1919–24, Enso-Gutzeit Oy:n toimitusjohtaja 1924–44, Tornator Oy:n toimitusjohtaja 1932–41, Rauma-Repolan johtokunnan puheenjohtaja 1952–1959

Kauppa- ja teollisuusministeri, toinen puolustusministeri 1939–40, kansanhuoltoministeri Rytin 2. hallituksessa ja Rangellin hallituksessa, Itä-Karjalan sotilashallintoalueen komentaja 1941–42.

■ Valtavasti tietoa vanhoista sukulaisista:

Kun Kotilainen noitana poltettiin

Nämä taulukoidut tiedot esi-isis-tämme saattavat herättää lukijassa mielenkiintoa etsiä juuriansa. Varoituksena mainittakoon, että se voi johtaa elinikäiseen harrastukseen, joka tuo tullessaan yleistä ja paikallista historian tuntemusta, kulttuurihistoriaa ja löytämisen iloa.

Risto Sahrakorpi

Tämän aukeaman taulukkoon on koottu Kotilaisia 1600- ja 1700-luvuilta Sukututkimusseuran Historiankirjoista (HisKi). Lisäksi tietoja on kerätty sukuseuramme kirjoituksista, esitelmistä ja sukuselvityksistä sekä muista lähteistä. Näistä tiedoista on tau-

lukoitu Kotilaisia 1400–1600 -luvuilta.

Aloita kokeilemalla Internetissä haku-sanalla HISKI. Siitä aukeaa HisKi-historiankirjat. Sieltä mene edelleen Historiankirjojen hakuohjelma. Hyvää matkaa!

Keskustellaan, korjataan ja täydennetään taulukoita sukuseuran kotisivuilla tai vaikka kirjeitse. ❖

Suomen Sukututkimusseura		Historiankirjoista (Hiski) poimittu Kotilaiset, Kotilat syyskuussa 2005 / Risto Sahrakorpi								
Srk ja suluisa mahd. vanha nimimuoto entiset emäseurakunnat		A=srk itsen./ kappeli / ruk.h. B=hist.kirj. alku C=rippikirj alku E=sukunimen muoto								
		A	B	C	D nimi	E	G synt.	D nimi	E	G synt.
1600-luvulla *** = luovutettu alue										
NURMES - Liperi-Pielisjärvi	1651	1723	1690	Anders			1655	Anders		1655
ILOMANTSI	1653	1723	1777	Anna			1659	Gustaf		1750
*** Impilahti	1638	1739	1745	And.			1660	Olof		1730
LAPPAJÄRVI - Pietarsaari	1637	1663	1694	Anna Andersdr			1660	Thomas Thoms.s		1670
MIKKELI maasrk. (Suur-Savo, Savilahti)	1329	1688	1707	Staffan			1660	Petter		1660
KIVIJÄRVI - Rautalampi-Viitasaari	1625	1737	1772	Simon			1665	Matts		1675
RANTASALMI - Mikkeli-Juva-Sääminki	1554	1695	1704	Johan			1665	Thom:		1680
VETELI (Yliveteli) - Pietarsaari-Kokkola	1639	1673	1729	Johan Kät...	ä		1665	Olof Pahlsson		1678
PIELISJÄRVI (Lieksa) - Liperi	1638	1689	1723	Anders And.	ä		1670	Sophia And:dr		1670
SULKAVA - Juva-Sääminki	1630	1692	1766	Erich	ä		1670			
UUKUNNIEMI - Sortavala (+Kesälähti 1635-94)	1632	1691	1690	Laars	ä		1670			
PAAVOLA (Pehkola) - Saloinen-Siikajoki	1694	1733	1733	Lars Kut...	u		1675			
TOHMAJÄRVI - Ilomantsi	1612	1730	1747	Joseph			1675	Thom.		1715
RISTIINA - Mikkeli	1649	1707	1700	Matts Mich.ss.	ä		1677			
KÄLVIA - Pietarsaari -Kokkola	1639	1688	1723	Peer	ä		1690	Henric Mattsson		1770
1700 alku										
VIITASAARI - Rautalampi	1628	1711	1781	Mats			1700	Susanna Olofsdr.		1700
PALTAMO (Ulo eramark) - Saloinen-Liminka	1599	1727	1731	Johan Johanss	ä		1705	Carin Henrici		1705
JUVA (Jukainen) - Mikkeli	1442	1718	1741	Lars	ä		1710	Carlå		1710
*** Kakisalmi : maa- ka kaup.srk. +Pyhäjärvi 1642-1735	1611	1690	1690	Pähl Pähls:			1710	Paul Pauls:	c	1746
LAPPI T.L. - Eurajoki-Rauma (vuoteen 1638)	1495	1817	1818	Christ. Christianss.	a		1710			
RAAHE - Saloinen	1690	1690	1751	Joseph			1710	Olof	ää	1715
RUOKOLAHTI - Jaäski	1572	1732	1726	Pähl	ä		1710	Matts	ä	1720
HYRYNSALMI - Saloinen-Liminka-Paltamo	1786	1787		Henric			1714			
KIURUVESI - Mikkeli-Juva-Kuopio-Iisalmi	1763	1768	1791	Jos.			1714			
TOHOLAMPI (Lampi) - Pietarsaari-Kokkola-Lohtaja	1665	1710	1710	Anders Jacobs			1716	Matts Jacobs		1726
*** Sortavalan msrk	1632	1723	1757	Olov Cot...	c		1719	And.		1729
HEINÄVESI (Hasumäki) - Mikkeli-Juva-Sääminki-Rantasalmi	1744	1747	1750	Lars			1720	Gustav		1720
UTAJÄRVI - Saloinen-Muhos	1688	1766	1775	Pähl	u		1726	Anders	u	1748
IISALMI (Ilmansaari) - Mikkeli-Juva-Kuopio	1627	1732	1732	Walborg			1727	Petter		1744
YLIKIIHINKI - Kemi-II	1732	1744	1731	Olof Andreap	u		1727			
MUHOS - Saloinen-Liminka 1490-OULU 1610-	1766	1722	1699	Jac. Jac.ss.	c		1730	Brita	u	1733
*** Muolaa (Pyhäristi Äyräpää)	1348	1725	1736	Petter			1730	And.		1740
*** Pyhäjärvi V. 1. - Kakisalmi 1710-35	1627	1721	1737	Paul			1730	Agn.		1765
KAJAANI - Saloinen-Liminka-Paltamo	1655	1757	1729	Beata			1731			
JUUKA - Lip eri. Pielisjärvi-Nurmes-Rautavaara	1741	1773	1773	Anna			1733	Helena		1733
1700 puoliväli										
*** Rautu	1625	1737	1739	Cath.	ä		1735			
*** Kaukola - Räsälä	1693	1751	1752	Anna Pauli			1739			
KONTIOLAHTI - Liperi	1737	1700	1801	Matts			1739	Maria		1742
*** Jaäski (Haikola, Pyhä Pietari)	1415	1682	1692	Pähl	ä		1740	Carin		1771
ENO (Eno-Taipale) - Ilomantsi	1790	1797	1780	Simon			1743	Johan		1770
SALOINEN - v. 1690-1913=Raahe+Saloinen	1329	1749	1738	Lars	u		1743	Maria Larsdr		1780
EURA (Alastaro) - Marttila (kappelsrk)	1657	-	1685	Johan Hindichss:	a		1750			
HAAPAJÄRVI - Saloinen-Kalajoki	1647	1777	1734	Pehr Anderss:	a		1750	Johan Mattss	a	1751
JOROINEN - Mikkeli-Juva-Sääminki	1631	1708	1725	Lars			1750	Peter		1760
KAAVI - Liperi	1650	1720	1741	Thomas			1750	Johannes		1778
LOHTAJA - Pietarsaari-Kokkola	1467	1657 i.	1725	Maria Mickelsdr.	a		1750	Marcus Marcuss.		1770
Vilpuri maasrk. (=dominik.kirkko 17352)	1585	1696	1756	Michel Petrii			1751	Mich		1765
PUOLANKA - Saloinen-Liminka-Paltamo-Hyrynsalmi	1786	1789	1789	Mar: Kott...	t		1757	Lisa		1764
KARSAMÄKI - Saloinen-Pyhäjoki	1764	1775	1769	Caisa Kotila	a		1759	Johan Ericsson		1761
KESÄLAHTI - Uukuniemi	1728	1743	1741	Johan			1760	Olof		1780
NIVALA (Pidisjärvi) - Saloinen-Kalajoki	1382	1783	1784	Matts Josephss:	a		1760	Pehr Pehrss:	ä	1760
TYRNAVA - Saloinen-Liminka	1655	1822	1703	Jacob Olai			1765	Anna And:dr:		1770
1700 loppu										
*** Kivennapa (Hantula) - Muolaa	1445	1729	1732	E:n Cathar.			1769			
KAUSTINEN - Pietarsaari-Kokkola-Ylveteli 1639	1776	1779	1779	Johan Mattss.			1770			
LIPERI	1630	1711	1755	Marg.			1770			

Lihavoitu teksti seurakunnan kohdalla tarkoittaa, että sukua on selvitetty, kuten toisesta taulukosta näkyy. HisKi-projektissa on tallennettu syntyneitten, vihittyjen ja kuolleitten luettelot useimmiten alkaen vasta isonvihan jälkeen 1730-luvulta, noin vuosiin 1850–1860 saakka. Sukututkimusseuran asianharrastajat ovat siirtäneet tietoja ns. mustista kirjoista tietokoneelle jo kymmenisen vuotta. Tiedosto on nykyisin todella valtava: yli viisisataa seurakuntaa ja tapahtumia 8,8 miljoonaa. Tiedot on tarkoitettu nimenomaan hakukäyttöön, eikä korvaamaan alkuperäisiä historiakirjoja tai niistä tehtyjä kopioita (ns. mustat kirjat). Tiedoissa voi olla virheitä, ja kaikki tiedot tulisi tarkistaa alkuperäisistä lähteistä. HisKi-projekti jatkuu. Kopioitavana ovat esimerkiksi Heinävesi; kastetut 1768–1838, Kerimäki; haudatut alkaen vuodesta 1707 ja Liperi; haudatut 1722–1794. Sukunimen kirjoitustapa vaihtelee. Valittu nimi esiintyy muodossa Kotilain tai Kotilainen. Sarakkeessa E ovat poikkeukset. Syntymävuosi on suuntaa antava. Kuolleitten kohdalla on usein annettu vainajan ikä, josta syntymävuosi on laskettu. Vihityille on arvioitu keskimäärin naimaikä tai/ja ensimmäisen lapsen syntymävuosi on samoin sen perustana. Vaikka syntyneen lapsen äidin ikä onkin usein ilmoitettu, (tai edellä mainittu vainajan ikä), niihin on suhtauduttava varauksella.

Suomen Sukututkimusseura		Historiankirjoista (Hiski) poimittu Kotilaiset. Kotilat syysk 2005 / Risto Sahrakorpi								
Srk ja suluissa mahd. vanha nimimuoto entiset emäseurakunnat		A=srk itsen./kappeli / ruk.h. B=hist.kirj. alku C=riippikirj alku E=sukunimen muoto								
		A	B	C	D nimi	E	G synt.	D nimi	E	G synt.
1700 loppu										
PARIKKALA (Joukio, Koitsanlahti)	1635	1765	1699	And:			1770			
*** Viipuri tuomiokirkkosrk	1403	1793	1756	Matts			1770			
RISTIJÄRVI - Saloinen-Liminki-Paltamo-Hyrnsalmi	1804	1803	1807	Henr:			1772			
*** Valkjärvi - Muolaa	1648	1761	1763	Martinus Eeric	c		1775			
OULU - Saloinen-Liminka	1592	1722	1723	Maria	u		1776			
HAUKIPUDAS - Kemi-li	1630	1680	1733	Isaac	u		1778			
HIMANKA (Rauma) - Pietarsaari-Kokkola-Lohtaja	1794	1794	1796	Eric	a		1780			
KEMPELE - Saloinen-Liminka	1683	1734	1734	Henr.			1780	Anders		1800
NILSIÄ - Mikkeli-Juva-Kuopio (+Juvankoski-1861)	1738	1771	1766	Carin			1781			
SOTKAMO - Saloinen-Liminka-Paltamo	1647	1729	1683	Carin			1784			
KUOPIO (Tavitsalmi, Pien-Savo) - Mikkeli-Juva	1549	1669	1728	Gustaf (Leppäv:ta)			1772	Anna		1785
OULUNSALO - Saloinen-Liminka-Oulu	1665	1723	1733	Britha Jacobs dr	a		1790			
SAARIJÄRVI (Palvasalmi) - Rautalampi	1628	1788	1726	Henric Mathss.			1790	Johan Olofss		1790
SAAMINKI - Mikkeli-Juva-Savonlinna 1743-	1447	1708	1741	And.			1790			
*** Antrea - Jaäski	1724	1724	1727	Anders Paulsson			1795			

Sukujuuria on selvitelty	paikka	synt. tai muu aika	lähde
1400-luvulla tai ennen			
Hämäl. asuinpaikka jo kaukana muinaisuudessa	Saaksmäki	800	Lahdentaka
Saaksmäen kihlakunnan hallintopitäjä	Saaksmäki	1370	Kulsiala-nimi
Kulsialan keskiaik. Laitikkalan neljänneksessä	Saaksmäki	1400	Kotila-kylä
Olefin (Lautamies 1467 käräjillä) isa	Tyrvanto ???	1410	Anders
Kulsiala nimen rinnalle Tyrvanto (Lepaan kirkko)	Tyrvanto	1429	Tyrvanto-nimi
Hollolan käräjillä lautamies Lahdentakasta 1467	Tyrvanto	1430	Oleff Andersson
Lautamies 1482, talonniminä Mälkiäisistä Kuttila	Tyrvanto	1440	Kuttila
Lautamies Lahdentakasta v. 1506	Tyrvanto	1470	Pekka Laurinp.
Esiintyvä Kulsialassa 1507 ja 1508	Tyrvanto	1470	Michel Anderss.
1500-luvulla			
Todistajana Lepaalla 1542	Tyrvanto	1515	Mikko
Lahdentaka 1558	Tyrvanto	1520	Frans Antinp.
Lahdentaka, myöhemmin sukunimi Frantsila	Tyrvanto	1545	Jacob Fransson
Maanvaihtosopimus 1565	Rantasalmi	1520	Heikki, Antti, Pekka
Maajako (Viiasenmäki ja Kerisalo) 1564	Rantasalmi	1530	Heikki ja Paavo
Poissaolosta sakot 1564 ja 1565	Rantasalmi	1530	Paavo
Kolmessa talossa yhteensä yhdeksän miestä.	Rantasalmi	1541	Kotilaisia
Heikkiä lyönyt Antin poika 1565	Rantasalmi	1545	Antin poika
Nimismieskunnassa verotettuja	Rantasalmi	1571	Kotilaisia
Pien-Savossa Viljaveroa maksaneita, Putkisalo	Rantasalmi	1595	Crister
P-S:ssa Viljaveroa maks. Haapataipale, Kerisalo	Rantasalmi	1580	Henrih (k.)
Pien-Savossa Viljaveroa maks., Haapataipale	Rantasalmi	1595	Olof Pohlsson
Maakirjat ja veroluettelot Uurassa 1552-1583	Paltamo	1525	Oleff
Rangaistu käräjillä 1576 ja 1577	Paltamo	1555	Lauri Ollinpoika
Lautamiehenä 1563 ja 1564	Vesulahti	1525	Tahvo
Tappelu 1563. Sakotettu poissaolosta 1565	Vesulahti	1540	Lauri
Kolmessa talossa yhteensä viisi miestä.	Vesulahti	1541	Kotilaisia
Nimismieskunnassa verotettuja	Visulahti	1571	Kotilaisia
Lautamiehinä 1564	Pellosniemi	1530	Antti ja Olli
Kolmessa talossa yhteensä neljä miestä.	Pellosniemi	1541	Kotilaisia
Nimismieskunnassa verotettuja	Pellosniemi	1571	Kotilaisia
Tappelu 1565	Pellosniemi	1540	Nillo
Kylä mainitaan ensimmäisen kerran virallisesti	Palkane	1539	Kotila-kylä
Isäntäluettelossa Kotila 1563-1607	Suurkalajoki	1540	Antti Pekanpoika
Isäntäluettelossa Kotila 1608-1627	Suurkalajoki	1580	Matti Antinpoika
Isäntäluettelossa Ylikotila 1607-1644	Suurkalajoki	1580	Erkki Antinpoika
Verotettavia isäntiä 7, vain etunimet tiedossa	Kalvola	1545	Kuttila- kylä
Kotila nimisessä talossa - sukunimi ei varma	Kulsiala	1545	Per Jonson
Kotila nimisessä talossa - sukunimi ei varma	Kulsiala	1545	Marcus Hendrichson
Koivujärvi	Pielavesi	1545	Oleff
Vuonamonlahteen 1570-luvulla Koivujärveltä	Kivijärvi	1545	Oleff
Sukuselvytys Kivijärveltä	Kivijärvi	1580	Heikki
1577 veroluett. ja surmattu noituuden vuoksi	Lohtaja	1550	Paavo
verotettu 1577	Muhos	1550	Paavo
v 1616 veroluettelossa	Muhos	1580	Kotilainen
v 1577 veroluettelossa	Pyhajoki	1550	Kotilainen
1577 veroluettelossa	Salo (Saloinen)	1550	Kotilainen
Pajamaella v:sta 1755 Iso-Kotila myöh. Kotila	Toholampi	1556	Antti Paavonpoika
Kotila - yksi neljästä 1500-luvulla perustetuista	Nivala (Pidisj.)	1570	Kantatalo Kotila
Pien-Savossa Viljaveroa maks., Haapajärvi	Iisalmi	1595	Pääl
1600-luvulla			
Tila ollut suvun hallussa vuodesta 1636	Kivijärvi	1600	Puralan Kotila
Sukuselvytys Kivijärveltä	Kivijärvi	1610	Paavo Heikinp.
Sukuselvytys Kivijärveltä	Kivijärvi	1640	Heikki Paavonp.
V. 1637 varmuudella kolmen Kotilaisten taloa	Nurmes	1600	Kotilaisia
Paakkolan isäntä 1740- lapset: Johan s. 1715	Nurmes	1675	Petter
Isäntäluettelossa Kotila 1633-1653	Suurkalajoki	1600	Matti Matinp.
Isäntäluettelossa Alakotila 1633-1664	Suurkalajoki	1600	Mikko Matinp.
Isäntäluettelossa Ylikotila 1645-1664	Suurkalajoki	1610	Antti Erkinpoika
Isäntäluettelossa Kotila 1663-1676	Suurkalajoki	1630	Jaakko Antinp.
Isäntäluettelossa Ylikotila 1669-1686	Suurkalajoki	1640	Sipi Antinpoika
Isäntäluettelossa Alakotila 1669	Suurkalajoki	1640	Esko Mikonp.
Isäntäluettelossa Kotila 1677-1689	Suurkalajoki	1650	Erkki Jaakonp.
Isäntäluettelossa Ylikotila 1688-1697	Suurkalajoki	1660	Antti Sipinpoika
Uuran tilan arviointi 1633	Paltamo	1605	Olli Laurinpoika
Henkikirja ?	Paltamo	1630	Olli Ollinpoika
Kotilaisten maa Uurassa perillisten ostettavaksi	Paltamo	1635	Tila Uurassa
Maininta käräjillä 1662 Hannes silloin 9-vuotias	Paltamo	1633	Hannes Ollinp.
1691 pyysi lupaa uudistilaan Särkijärvellä	Paltamo	1655	Jussi Ollinpoika
Juholla vaimo ja ainakin 2 poikaa muuttaessaan	Paltamo	1680	Pekka ja Iisakki
Käräjät 1710 maininta Jussista ja Heikki-pojasta	Paltamo	1680	Heikki Jussinp.
Paltamo		1685	Jussi Jussinp.
1600 l. alkup. Heikki ja Lauri-poika Kotilanmaelle	Leppävirta	1620	Heikki
syntymävuosi	Leppävirta	1620	Heikki
Vilhden myllyn perustaja v. 1666 Matin isä	Pielisjärvi	1620	Matin isa
1600-luvun lopulla Antti ja pso Katri Rynnänen	Pielisjärvi	1680	Antti
Vaati Paltamon käräjillä 1694 perintöään	Siikajoki	1640	Tuomas
Aitan, 1670-luvulta, kengitys	Posio	1670	Kotila 30:48
1600-luvulta alkaen suuri sukutaulu Kotilaisista	Heinävesi	1670	Juhon sukuluett
Kantaosan Matin velli ja veljet Tahvo sekä Kusti	Heinävesi	1697	Petter
1718 Pohjanmaan rykmentin mukana Norjaan	Nivala (Pidisj.)	1695	Juho

■ Juho Einari Kotilainen perheineen Teräksen ja sukuseuran parissa

Juho Einari Kotilainen oli taitava seppä Leppävirralla. Hän erikoistui ruostumattoman teräksen jalostamiseen eri yrityksissä, kunnes perusti oman tehtaan. El-Rod-kattilat, pannut ja Mehu-Liisat ovatkin osa suomalaisen keittiön tuttua, ruostumatonta historiaa.

Juho Einarin poika Vesa kertoo nyt, miten hänen isänsä perheineen ahkeroi niin perheytyksessä kuin sukuseurassakin:

Vesa Kotilainen

Leppävirran Hankamäellä 9.2.1900 syntynyt isäni, Juho Einari Kotilainen, aloitti sepän työt jo seitsemäntoistavuotiaana. Hänestä tuli pian taitava ja arvostettu seppä, joka itsenäisenä yrittäjänä kunnosti ja korjasi maanviljelijöiden työkaluja ja laitteita. Autojen ja aseiden korjauksetkin onnistuivat häneltä.

Leppävirran kirkonkylässä pajatointinaan kuului myös uusien karhien ynnä muiden maataloudessa tarvittavien laitteiden sarjavalmistus. Näitä Kuopion maatalousnäyttelyissä palkittuja tuotteita oli parhaimmillaan valmistamassa 6–7 apulaista eli sepänsäiliä. 1930-luvun alkupuolen paha lama-kausi vaikeutti sepän toimintaa. Maanviljelijöillä ja muilla asiakkaila ei näet oikein ollut rahaa maksaa tilaamia töitä.

Työnjohtajasta teräsyrittäjäksi

Perheensä elatuksen varmistamiseksi Juho Einari siirtyi Hackman & Co:n palvelukseen Sorsakoskelle vuonna 1934. Pian hänet nimitettiin ruostumatonta teräksestä metallituotteita valmistaman osaston työnjohtajaksi. Kekseliäänä ja ahkerana henkilönä hän kehitti jatkuvasti työmenetelmiä, joista tehtaanjohtaja palkitsi isääni taloudellisesti.

Syksyllä 1947 isäni päätti siirtyä pääkaupunkiseudulle. Hän työskenteli aluksi lyhyitä jaksoja S. P. J. Keinäsen yrityksessä, Maanviljelyskonetehtaassa ja Metalliteos Oy:ssä työnjohtajana.

Nuoruuden yksityisyrittäjäyys kiehtoi kuitenkin isääni. Hänen T:mi El-Rod -niminen yrityksensä alkoi 1.2.1952 valmistaa kotitalousastioita ruostumatonta teräksestä. Nimi El-Rod on lyhennys sanasta elektrod eli sähköhit-sauspuikko, joita isäni kehitti ja valmistutti 1940-luvulla Sorsakoskella ollessaan.

Sotien jälkeen valmistuksessa tarvittavia koneita ja laitteita oli vaikea saada. Kun isäni rahavaratkin olivat hyvin rajallisia, oli aluksi pakko suunnitella ja valmistaa osa koneista itse ja hankkia melkein kaikki muut käytettyinä. Työtilatkin olivat kerrostalon kellarissa erittäin vaatimattomat. Raaka-aineen, ruostumattomien teräslevyjen, saantikin oli vaikeaa. Joskus niitä piti hankkia mustasta pörsistä.

Ensimmäisiä tuotteita olivat lihalaa- tikot, joita valmistimme alihankkijana Metalliteos Oy:lle. Pian aloitimme pesupöydän päällisten eli tiskipöytien valmistuksen. Isäni tai minä kävimme ottamassa mitat asiakkaidemme keittiöissä ja usein itse asensimme valmistamamme ruostumattomat altaalliset pöytälevyt entisten, monasti jo puhki kuluneiden sinkkisten tilalle.

Oma tehdas Tikkurilassa työllisti

Minä kävin Helsingin Normaaliyhteisöä keväeseen 1953 asti, mutta olin kuitenkin kouluajan jälkeen ja lomien aikana auttamassa isääni. Ulkopuoliset työntekijät lisääntyivät yksi kerrallaan. Kun vuoden 1955 alussa muutimme tuotannon Tikkurilaan omaan pieneen vers- taaseen, työntekijöitä oli vajaat kymmenen. Pian henkilökuntamme alkoi vähitellen kasvaa ja viiden tehdastilojen laajennuksen jälkeen, ja noin 30 vuoden kuluttua, yrityksessämme työskenteli lähes 50 henkilöä.

Osakeyhtiöksi El-Rod muutettiin 1.4.1974. Yhtiön omistajina olivat isäni J. E. Kotilainen ja me hänen lapsensa: Liisi, Unto, Kauko ja toimitusjohtajana toimiva Vesa, joka valittiin 1981 vuoden vantaalaiseksi yrittäjäksi.

Lienee aika harvinaista, että yrityksemme palveluksessa työskentelevistä noin kolmannes oli lähisukulaisiamme. Lisäksi El-Rod Oy työllisti Suomessa ensimmäiset vietnamilaiset venepakolaiset. Muitakin ulkomaalaisia mahtui joukkoomme.

El-Rod Oy:n tehdas Vantaan Tikkurilassa vuonna 1983. Nyt tehtaan paikalle on rakennettu 17-kerroksinen asuintornitalo.

Kaksisataa erilaista teräsastiaa

Valmistamiemme ruostumattomien teräsastioiden valikoima oli suurimmillaan lähes 200 erilaista tai erikokoista tuotetta. Joitakin valmisteitamme paljattiin mm. Pariisissa ja Brysselin keksintöjen messuilla, sekä Suomen Messujen laatukilpailuissa.

Moninaiset kattilat ja kahvipannut ja -keitinimet olivat arvoltaan suurimpia tuoteryhmiämme. Lukumäärältään eniten valmistimme erilaisia kauhoja. Maailman ensimmäiset mehustimet ruostumattomasta teräksestä valmistettiin El-Rodissa. Joinakin vuosina niitä myytiin USA:han enemmän kuin kotimaahan.

Ruostumattomia painekeitimiä Suomessa on valmistettu ainoastaan Kotilaisten tehtaassa. Tuotteitamme myytiin kautta Suomen rautakaupoissa, tavarataloissa, osuus- ja taloustarvikeliikkeissä.

Kekseliäisyyttä, uskallusta ja luottamusta

Kotilaisten perheyhteyksien menestystekijöitä oli mielestäni El-Rodin perustaneen isäni ilmiömainen kekseliäisyys ja taito, miten ruostumatonta terästä voidaan käsitellä, sekä uskallus ja luottamus asiaansa. J. E. Kotilainen nimettiin vuonna 1971 talousneuvokseksi.

Tuotteidemme muodot ja koot suunnittelimme itse siten, että voimme hyödyntää samoja koneita ja työkaluja laajan tuotevalikoimamme valmistukseen.

Muina menestystekijöinä luettelisin yrityksen johtavia periaatteita:

Kiinteistömme, valmistuskoneemme ja automme olivat omia, eivät ”liisattuja”. Hallitut investoinnit. Pienet velat. Kirjanpidon tuntemus itsellä. Koko yritys saman katon alla. Tehtaanmyymälämme oli kaikin puolin hyvä ratkaisu. Pitkäaikaiset ja hyvät liikesuhteemme niin ostajiin kuin myyjiinkin. Hyvät suhteet myös verottajaan, Vantaan kaupunkiin ja muihin yhteisöihin. Sopivan kokoinen yritys – tarvittaessa nopea ratkaisussaan ja käänteissä. Tehtävänsä osaava ja pääosin pitkäaikainen henkilökunta. Tikkurila maantieteellisesti ihanteellinen paikka yrityksellemme Suomessa. Tuotehinnointelu kohdallaan, kustannukset kurissa. Jokainen toimintavuosi oli taloudellisesti voitollinen.

El-Rod Oy myytiin Oy Ensto Ab:lle Vapun aattona 1986. Päädyimme tähän ratkaisuun, kun saimme vastaanottaa Enstolta meitä tyydyttävän ostotarjouksen. Vuodesta 1988 alkaen suurinta osaa Tikkurilassa tehdystä tuotteista

valmistetaan edelleen Mikkelissä Opa Oy:n tehtaassa.

Aktiivinen perhe myös sukuseurassa

Kotilaisten sukuseuran tilaisuuksissa oheisen perhekuvan kaikki henkilöt ovat ainakin kerran olleet mukana. Kuvan kaikkia aikuisia voi hyvällä syyllä pitää aktiivisina sukuseuran jäseninä.

Isäni kuului sukuseuran johtokuntaan 1960–1972 ja minä 1972–2004. Varapuheenjohtajana olin 1981–1987 ja puheenjohtajana 1987–1999.

Vuonna 2004 minut nimitettiin sukuseuran kunniajäseneksi.

Liisi esiintyi lausujana lukuisissa vuosikokouksissa ja pääkaupunkiseudun kokoontumisissa. Kauko on samoin erittäin usein haitarillaan viihdyttänyt tilaisuuksiemme osanottajia. Lahden vuosisukukokouksessa 1993 Kaukon säveltämä ja esittämä alkumarssi valittiin Kotilaisten sukumarssiksi.

Annikki on myös Liisin lisäksi esittänyt runoja monissa Kotilaisten tilaisuuksissa. Unto on taidokkaasti käsin kaivertanut ruostumattomat teräslaatat Heinäveden kirkkomaalla olevaan sukukiveen, Kotilanmäellä olevan aitan seinälaattaan sekä Kivijärvellä istutetun sukukuusen muistomerkkiin. Unto on myös Kaukon ohella soitellut tilaisuuksissamme omaa haitariaan.

Meikäläiset kuuluvat **Leppävirran sukuhaaraan**. Vanhin tiedetty esi-isämme Heikki Kotilainen oli syntynyt noin 1620 Leppävirran Moninmäellä. Kaikki esi-isäni vuonna 1755 syntyneitä Pekkaa lukuun ottamatta ovat syntyneet Leppävirralla, hän syntyi Heinävedellä. Itse kuulun 11. sukupolveen. ❖

Kotilaisten perhekuva vanhempieni 35-vuotishääpäivänä kesällä 1957. Istumassa isäni Juho Einari ja äitini Hilja. Äitini oli pääasiassa kotirouva. Takana aikuisista vasemmalta siskoni Liisi Peiponen, Liisa ja Vesa, Kauko ja Annikki sekä Anni ja Unto. Heistä ainoastaan Kauko ei ollut El-Rodissa päivätyössä. Lapsista Annin ja Unton sylissä oleva tytär Ulla ja edessä vasemmalla seisova Antero työskentelivät aikuisina perheyhteyksessämme. Myös muut lapset olivat koulujen kesälomien aikoina pätkätöissä Tikkurilan tehtaassamme.

Reijo Vepsäläinen vuonna 1970 antamassa pyörölevyaihioille syvävetopuristimessa kattilan muodon. Parhaimmillaan tehdas tuotti yli kahdsataa erilaista teräsastiaa.

■ "Kerjäläistä ja rampaa ei saa pilkata"

Jalmari Kotilainen - kunnallismies Kivijärveltä

Jalmari Kotilainen oli aikansa merkittävin kunnallispoliitikko Kivijärvellä. Hän ei sulkenut kunnantoimistona toimivan kotinsa ovea vähäosaiseltakaan, eikä sallinut köyhää pilkattavan. Kunnallisneuvoksen arvonnimeä hän ei huolinut, ettei kunnan rahoja tuhlattaisi turhuuteen.

Mikko Kotilainen

Jalmari Kotilainen syntyi Kivijärven Puralankylän Puralan talossa 1878 Antti ja Eeva (os. Ahonen) Kotilaisen vanhimpana lapsena. Jalmari aloitti koulunkäynnin omalla kylällä käväisessä kiertokoulussa. Pojan kasvaessa ja voimien lisääntyessä hän jaksoi käydä kirkonkylän kansakoulua, jonne oli kymmenen kilometrin matka. Rokulipäiviäkin tuli huonojen kelien vuoksi.

Koulussa Jalmari menestyi niin, että sai parhaan päästötodistuksen. Nuori Jalmari oli innokas lukija. Kotitaloon tulivat Keski-Suomi- ja Suomalainen-lehdet. Kirkonkylässä oli noin 200 nidettä käsittävä lainakirjasto, mukana vähän kaunokirjallisuuttakin, kuten Juhani Ahon, Aleksis Kiven ja Leo Tolstoin teoksia.

Amerikka ei ollut Jalmaria varten

Vuosisadan vaihteessa Jalmariin ja hänen kahteen veljeensä tarttui Amerikan kuume. Lähdettiin omin silmin katsomaan, pitivätkö huhut "kultamaasta" paikkansa. Veljekset matkasivat ilmeisesti Wisconsinin osavaltioon, jossa tiesivät muitakin suomalaisia olevan. Jalmarin reissu kesti kolme vuotta, jona aikana hänelle lopullisesti selvisi, ettei Amerikka ollut häntä varten.

Kotoa peritty suomalaisuusaate oli reissussa vahvistunut. Sen herättämistä kysymyksistä Jalmari kävi kirjeenvaihtoa kotimaahan palattuun joidenkin samanhenkisten miesten kanssa.

Myös perheen perustaminen tuli ajankohtaiseksi. Jalmari Kotilainen meni naimisiin Saramäen talon tyttären Hilma Hakkaraisen kanssa.

Jalmari Kotilainen sylissänsä Irja-tyttären tytär Tuulikki. Takana Jalmarin pojat Väinö (vas.) ja Kalevi. Kuva on otettu noin vuonna 1930.

Yhteiskunnalliset asiat alkoivat kiinnostaa Jalmari Kotilaista yhä enemmän. Hän rupesi käymään kuntakokouksissa, joita pidettiin noin kuukauden välein kirkonkylän kansakoulun yhteyteen rakennetussa kunnantuvassa. Kuntakokouksiin saivat osallistua kaikki kunnallisvero maksavat kuntalaiset. Jokaisella oli ääniä manttaaliluvun mukaan. Kokouskäytäntö oli monelle vierasta. Puheenvuoroja ei muistettu pyytää, vaan alettiin puhua, kun tärkeä asia muistui mieleen. Kuntakokouksen esimies sai usein pistää parastaan, että kokous pysyi hallinnassa.

Tiukka väentö kunnan lääkärintalosta

Jalmari Kotilaisen yhteiskunnallinen tietous ja maltillisuus pantiin merkille. Kuntakokous valitsi hänet kunnallislautakunnan esimieheksi. Tehtävä oli erittäin vastuunalainen ja raskas, sillä

esimiehen kuului johtaa puhetta lautakunnan kokouksissa, pitää kokouksen pöytäkirjaa, hoitaa kunnallinen kirjeenvaihto ja kirjanpito sekä vastata kunnan tileistä.

Esimies vastasi laajasti kunnalliselämän käytännön töistä, kun kuntakokous ja kunnallislautakunta päätti asioista. Esimiehen palkka oli töihin nähden vaatimatonta, 500–600 silloista markkaa vuodessa.

Yhteiskunnan monipuolistuessa jouduttiin kunnallislautakunnan avuksi perustamaan uusia lautakuntia ja toimikuntia.

Jalmari Kotilainen piti kunnia-asiana hoitaa hänelle uskottua tehtävää niin hyvin, ettei siinä ollut moitteita sijaa. Tätä ensimmäistä pestiään hän hoiti kahdeksan vuotta, jonka jälkeen hänelle leikkimielisesti myönnettiin talonrakennusloma.

Ensimmäisen kauden kiperin tilanne

syntyi, kun kuntaan valittu lääkäri piti kunnan rakentamaa lääkärin vastaanototaloa omanaan. Jalmari Kotilaisella oli asiasta eri näkemys, josta hän piti tiukasti kiinni. Jalmarilla oli, tässä tiukassa väännössä, kuntalaisten vankka tuki, ja niin lääkäri jäi tappiolle ja muutti pois pitäjäst.

Jalmarin "kunnan-toimisto" oli aina auki

Kivijärvellä pidettiin ensimmäiset uuden kunnallislain mukaiset vaalit 1919. Myös Jalmari Kotilainen oli ehdokkaana ja tuli valituksi suurella äänimäärällä Kivijärven ensimmäiseen kunnanvaltuustoon. Seuraavissa vaaleissa hän oli taas ehdokkaana ja tuli valituksi valtuustoon ja sen ensimmäisessä kokouksessa valtuuston puheenjohtajaksi. Neljän puheenjohtajuusvuoden jälkeen Jalmari ei enää alkanut ehdokkaaksi, mutta suostui ottamaan kunnallislautakunnan esimiehen tehtävät lyhyeksi aikaa. "Lyhyt aika" venyi lopulta 18 vuoden mittaiseksi. Kunnan esimiehen tehtäviä Jalmari hoiti kaikkiaan 26 vuotta eli kauemmin kuin kukaan muu.

Jalmari Kotilainen piti "kunnantoinmistoa" kotonaan Puralankylän Peltolassa, jossa jokainen sai asioida milloin vain. Esimies hoiti kuntalaisten asioita itseään säästämättä. Köyhät ja vaikeassa asemassa olevat olivat erityisesti hänen sydämellään. Jalmari opasti näitä ihmisiä avun piiriin ja usein auttoi jo ystävälliset sanat. Jalmari Kotilaisen periaatteisiin kuului, ettei kenenkään ihmisarvoa saanut loukata.

Huonona luonteenpiirteenä Jalmarilla oli pitkävihaisuus. Jos hän tuli syvästi loukatuksi, hän ei ollut enää missään tekemisissä loukkaajan kanssa.

Enemmän virka- ja kalamies kuin viljelijä

Jalmarille ja hänen Hilma-vaimolleen syntyi kaikkiaan kymmenen lasta. Lasten kasvatuksesta päävastuun joutui kantamaan perheen äiti. Kuitenkin lapset muistivat isänsä oikeamielisenä, hyvänä vanhempana, joka antoi läpi elämän mielessä säilyviä elämänohjeita.

Jalmari Kotilaiselta ei riittänyt liiemmästi aikaa eikä innostusta kotitalan asumiseen ja kehittämiseen. Sesonkiaikana oli palkattava ulkopuolista työväkeä. Kiireittensä keskellä Jalmarilla kuitenkin riitti mielenkiintoa kalastukseen. Hän tiesi, milloin lahna oli kudulla tai syönnöksellä. Peltolan talon ruokapöydässä olikin usein suolattua lahnaa tarjolla.

Jalmari Kotilaisen arvostusta kunta-

Peltolan talo Kivijärven Puralan kylästä 1980-luvulla kuvattuna. Talo oli paitsi Jalmarin ja perheen koti, myös kunnan-toimisto, joka oli tarvitsijoille aina auki.

laisten keskuudessa kuvaa hyvin se, että hänen täyttäessään 60 vuotta kunnanvaltuusto myönsi 3000 markkaa muistolahjan hankkimiseen. Raha tuli käyttää niin, että 2000 markkaa käytettiin lahjan ostamiseen ja 1000 markkaa annettiin rahana. Nämä lahjat päivän-sankari suostui ottamaan vastaan. Kunnan tarjoamaa kunnallisneuvoksen arvonimeä hän ei huolinut. Kunnan rahaa ei saanut turhuuksiin tuhлата.

Vaari ei sallinut köyhää pilkattavan

Itse muistan vaarin, äitini isän, monestakin yhteydestä. Parhaiten mieleeni on jäänyt se, kun vanha kurttuinen siirtolaiseukko osui kerjuumatkallaan Peltolan talon pihapiiriin. Paikalla olleet

vanhemmat pojat alkoivat heti huudella: "Ryssän Mari! Ryssän Mari!" Minä noin kymmenvuotias vilkas pojannappula tietysti yhdyin huuteluun.

Vaari ilmestyi paikalle kuin tyhjästä. Kun isommat pojat luikkivat piiloon, otti hän minut puhutteluun. Hän sanoi ankarasti, että kerjäläistä ja rampaa ei saa pilkata. He eivät ole osaansa valinneet. He ovat ihmisinä saman arvoisia kuin sinä ja minä olemme. Se oli yksi parhaita opetuksia, mitä olen elämäni aikana saanut.

Jalmari Kotilainen kuoli 71-vuotiaana, kolme vuotta sen jälkeen, kun hän oli luopunut kunnan esimiehen tehtävistä. Samana vuonna kunnallislautakunta muuttui kunnanhallitukseksi. ❖

Jalmari Kotilaisen kauniilla käsialalla ja selkeällä suomen kielellä tehtyjä kunnallislautakunnan pöytäkirjoja on vieläkin ilo lukea, eikä sanaakaan jää ymmärtämättä.

Ukko-Samuli

Isoisäni isoisä Samuli Kotilainen kävelee reippain askelin Pielisen Jamalinlahden kaksiviikkoista, vahvaksi kokeiltua jäätä rukous-sunnuntain aamuna marraskuussa 1864. Samuli on iloinen, sillä reppu on täynnä kirjeitä sanomalehti Suomettaren lukijoille. Sitten jää pettää.

Lauri Kotilainen

Isoisäni isoisä Samuel, kutsumanimeltään Samuli Kotilainen oli freelance-journalisti; aivan kuten minunkin poikani Samuli Kotilainen on. Samuel Kotilainen syntyi 4.3.1832 Pielisjärven (nykyään Lieksa) Murtorannalla. Hän kirjoitti ahkerasti Suomettareen ja muihinkin lehtiin melkein puolitoista vuosisataa sitten.

Suometar-lehti 19.2.1864 kertoo:

Uusi keino kiskoa kattopäreitä. ”Minä aiwon teille tässä ilmoittaa yhden hyödyllisen koneen, nimittäin päremasiinan, jonka minä olen kokoonpannut viime kesänä. Se on semmoinen kalu, että käytetään hewosella ja kaksi miestä tällä kiskoo kattopäreitä.”

”Tällä keinoin tulewat kattopäreet hywin helpoiksi, että ne eiwät voi tulla maksamaan kuin pennin joka sata, kuin myöskin tulewat niin leweitä ja wahvoja kuin tahto.”

”Minä pyytäisin teitä, että olisitte niin hyvä ja ilmoittaisitte kaikille että kuka tahtois tätä neuwoa itsellen niin minä annan sen kirjallisesti eli suullisesti rakkaudesta isänmaatani kohtaan ilman mitään maksuta. Samuel Kotilainen Pielisen pitäjän Murtorannan kylästä.”

Mykistävä huomio ympäri maata

Seuraukset kirjoituksesta voi arvata. Suometar 18.4.1864:

”Päremylly. Se Samuel Kotilaisen keksimä päreenkiskonta-kone, josta muuan kuukaus sitten ensikerran ilmoitettiin Suomettaressa, on sen perästä tullut hywin tunnetuksi ympäri Suomen. Koneen rakennus antaa synn sitä nimittää päremyllyksi, sillä oikea mylly se onkin. Kotilainen käyttää sitä

hewoisella; mutta yhtä sovelias se on panna käymään tuulen, veden tahi höyryvoimalla.”

”Sen rakennus muuten on mitä yksinkertaisinta woi ajatella: hirrestä tehty pohja-kehä, sen keskellä napa ja pitkä kanki. Se kangessa oleva weitsi tai höylä kiskoo pohjarakennuksen aluisille asetetut pölkyt päreiksi. Kaksi miestä yhdellä hewoisella woiwat tällä päremyllyllä kiskoa helpoilleen 20.000 kattopärettä leweintäki laatua mitkä woiwat wastata 60.000 tawallisia kädellä kiskotuita.

Suometar 19.5.1864 kertoo lisää: ”Jos esim. mahtuu 50 pärehalkoa pääkystysten, niin saadaan kanssa 50 pärettä jokaisella hewoisen ympärikäyntikerralla.”

Pelastajat samaan avantoon

Suometar 25.11.1864 jatkaa:

”Kunnioitettu ja suuriarwoisesta päremyllyn keksinnöstään tunnettu Samuel Kotilainen on ollut hengenvaarassa.”

Jamalin lahden jää petti, kun Samuli lähti viemään vastauskirjepinoa postiin:

”En woinut omin woimin päästä ylös ja täytyi ruweta apua huutamaan naisilta joita oli näkywissä; yksi niistä ruwesi juoksemaan awuksi joka oli rohkein joukosta, waan tultuaan puolimatkalta putosi itsekin samanlaiseen hautaan. Apua tyhjään odotin, waan huuto kaikui tynnellä ilmalla ympäri kylää. Pidätellessä jään laidasta alkoi woimat wähetä ja wilu kohmettaa jäseniä tuiki ja woimat alkoiwat raueta.”

”Waan nyt ilokseni hawaitsin kuin alkoi 3 wirstan päästä näkyä poikia luistin-jaloissa wilstävän meitä onnettomia kohti, jotka ehtiwät paikalle linnun nopeudella, warustettuna nostoneuvoilla, waan näitä kiirusti tulijoita,

Poikani Samuli Kotilainen on freelance-journalisti viidennessä polvessa. Oli vähällä, että kukaan meistä Pielisjärven Kotilaisista ei olisi tätä lukemassa saati kirjoittamassa.

kaksi putosi samaan hautaan minua nostaissa.”

”Tästäpä oli hätä kaikilla, ei auttanut pitkät tuumat, yksi pojista töytäsi nuolen nopeudella tulemaan ja pääsi hengensä vaaralla yli, jää särkyi luistimen alla läpi ja minulle nuoran viskattuaan pääsin heti ylös; waan kohta ylös päästyäni putosin uudestaan, joka lisäsi vilua ja huonoutta.

”Tästäkin wihdoin ylös päästyäni wielä astuin muutaman wirstan waan sitten loppuiwat woimani; pojat wetiwät minua laudan palasella kiiruusti ensimmäiseen rannalla olewaan taloon, joka oli pudonta-paikasta 4 wirstaa.”

Apu Samulille tuli aivan viime hetkillä. Hän kirjoittaa: ”jos hautani olisi ollut järven pohjassa, olisin kuollut Isänmaan rakkaudessa, uskossa Jumalaan.”

Uskottu luottomies

Samuli Kotilaiseen luotettiin. Hän oli pitäjänkokousten puheenjohtaja ja köyhäinhoitokunnan puheenjohtaja. Tiehoitokunnan puheenjohtajana hän ajoi maantiehanketta Lieksa-Jamali-Kylänlahti-Nurmes ja onnistui. Kirkossa hän oli syynimies, nykykielellä controller.

Kylänlahden kansakoulun rakentamista hän ensin kustannussyistä vastusti, ja sittemmin voimakkaasti puolsi. Samuli tosin katsoi, että muun kuin uskonnon opetus oli koulussa tarpeetonta. Kylä kustansi koulun itse, ei Pielisjärven pitäjä.

Samuli oli myös perustamassa kyläkirjastoa 1891, nuorisoseuraa ja osuusmeijeriä 1903, osuuskauppaa 1905, ja osuuskassaa 1906.

Vuonna 1899 Samuli oli pitäjän valitsemana edustajana kuuluisassa lähetystössä, joka vei 522 931 nimeä käsittävää suurta adressia äärimmäisen ylimieliselle tsaari Nikolai II:lle Pietariin.

”Ukko Samuli” Kotilainen teki pitkän päivätyön pitäjänsä ja kotikylänsä hyväksi. Itseoppineena, isänmaan rakkaudesta, kuten hän itse lehdessä kirjoitti. Hän kuoli Kylänlahdessa 23.3.1911. Hänen vaimonsa Anni eli 91-vuotiaaksi ja kuoli 1926. ❖

Lähteet: Heljä Toivasen esitelmä vuoden 1984 sukukokouksessa, Suometar-lehden ja Tapio-lehden arkistokappaleet, lisää tietoa: <http://koti.mbnet.fi/kotilais/otto/otto.htm>

KOTILAISEN KUMPPANI!

Remontoinnin ja rakentamisen hyötylehti

**Osta ja
onnistu!**

Käytännönläheistä tietoa.

www.osaavakodinrakentaja.fi

Tässä numerossa mm: • Tapetointi – Ohjeet onnistumiseen • Säästä yli 100 euroa sähkölaskussa
• Olohuone muuttuu kotiteatteriksi • Taulutelevisio seinään • Talopakettien uudet tuulet • Vanhan huoneiston äänieristys
• Saneerauslaatoituksen ABC • Sauna uusiksi – Panelointi & ilmanvaihto • Hintavertailu – Muuttofirma vai itsemuuttaminen
• Rakentajan vakuutusturva ... ja paljon muuta!

Ellei vastaanottajaa tavoiteta,
palautetaan osoitteella:
Kotilaisten Sukuseura ry
Lauri Kotilainen
Rovastintie 2-4 B 10
03400 VIHTI

TERVETULOA KOTILAISTEN SYYSTAPAAMISEEN HELSINGIN MARTTATALOLLE

Lauantaina 19.11.2005 klo 15.00
Uudenmaankatu 24 A, 6 krs. Helsinki

Ohjelmassa on tuttuun tapaan:

- Suvun kuulumisia
- Yhteislaulua
- Vapaata seurustelua ja yhdessäoloa
- Tarjoilemme kevyen lounaan, joka sisältää fetajuusto-pastasalaattia, leivät, juomat sekä jälkiruoaksi kahvia ja kakkua. Tarjoilusta veloitamme 10 aikuisilta ja 6 lapsilta (alle 10 v)
- Arpajaiset, joihin toivomme arpajaisvoittoja

Pyydämme sitovia ilmoittautumisia ensitilassa,
kuitenkin viimeistään sunnuntaina 13.11.2005.

Anja Sahrakorpi puh. (09) 724 2312
Anneli Wallenius puh. (09) 878 1890

Kerrothan sukutapaamisesta myös niille
sukulaisille, jotka eivät ole saaneet lehteä.

Lämpimästi tervetuloa läheltä ja kaukaa
Kotilaisten yhteiseen illanviettoon!
